

Čís. 16347.

I. Keď záložný veriteľ neohlásil svoj nárok na vec zabavenú v bernej exekúcii [odst. 1 § 370 zákona o priamych daniach č. 76/1927 Sb. z. a n.*)] pred predajom tejto veci, nemôže sa poradom práva domáhať určenia prednostného záložného práva (§ 180 č. 1 Osp.).

II. Žiadosť o prednostné uspokojenie z výťažku veci zabavenej v bernej exekúcii (odst. 1 § 370 č. 76/1927 Sb. z. a n.) môže sa stať len v písomnej forme alebo pojatím do úradnej zápisnice; toho, že bola ústne prednesená, pri rozhodovaní, či sú dané predpoklady žaloby podľa odst. 3 § 370 zákona o priamych daniach, nemožno si všímať.

(Rozh. z 8. septembra 1937, R III 405/37.)

Podľa prednesu žaloby poradom bernej exekúcie zabavené boli hnutelnosti, na ktoré si žalobník už pred tým nadobudol záložné právo, a zabavené veci boli predané na bernej dražbe. — Žalobou podanou proti eráru domáhal sa žalobník 1. aby bolo určené, že mu patrí na berný dražebný výťažok záložné právo v poradí pred záložným právom žalovaného eráru a 2. aby žalovaný erár zaviazaný bol složiť výťažok do súdneho depozitu. — Žalovaný erár vzniesol námietku podľa § 180 č. 1 Osp. na tom základe, že žalobník neohlásil podľa odst. 1 § 370 zák. č. 76/1927 Sb. z. a n. u exekučného úradu svoj nárok na zabavené veci pred ich predajom, tak že porad práva nie je prípustný.

Súd prvej stolice námietke vyhovel a spor zastavil. Rekurzný súd na rekurz žalobníka námietku, pokiaľ ide o žalobnú žiadosť uvedenú vyššie pod 1., zamietol, inak usnesenie súdu prvej stolice potvrdil. Dôvody: Na základe vykonaného dokazovania možno pokladať za dostatočne dokázané, že žalobník ohlásil svoje prednostné právo už pred predajom vecí. Súd prvej stolice opiera svoj opačný názor o výpoveď prednostu berného úradu, ktorou však nie je vylúčené, že nárok bol prihlásený; lebo to, že nárok nebol prednesený, vyvodzuje svedok len z toho, že nebola o tom spísaná úradná zápisnica alebo úradný záznam, inak sa priamo na vec nepamätá, ale pripúšťa, že sa stala intervencia a že žiadaná bola informácia; intervenciou však rozumie sa všeobecne žiadosť o nejaký úradný zákrok, teda viac, než jednoduchá informácia. Výpoveď advokátskeho koncipienta Dra S. a list písaný ním zástupcovi žalobníka potvrdzujú, že sa skutočne nielen informoval, ale aj intervenoval, síce nie cieľom prednostného uspokojenia žalobníka, ale cieľom zastavenia bernej dražby vôbec, pri tom sa však odvolával na prednostné záložné právo žalobníka, teda toto právo tiež ohlásil. Že nedostal snád' úpravu a nenalieval na to, aby jeho zakročenie bolo protokolované, možno vysvetliť tým, že zákon sám (§ 370 zák. o priamych daniach) neurčuje výslovne lehotu na ohlásenie prednostného nároku, tak že žalobník nekládol na zachytenie a zistenie

*) Terajšie znenie tohoto zákona uvedené je v prílohe vyhlášky min. financií č. 227/1936 Sb. z. a n.

doby jeho zákroku váhu. Avšak v podaní, ktoré dal na poštu deň po dražbe (15. decembra 1934) už sa odvoláva na skoršie protestovanie Maxa S., čo berný úrad v svojom rozhodnutí nezaprel a len sa odvolal na premlčanie žalobníkovho záložného práva, teda nie na dôvod formálny, ale meritorný. Max S. je síce svokrom žalobníka, avšak nielen on, ale aj nezaujatý Ignác V. dokazujú, že Max S. skutočne protestoval proti bernej dražbe a menom žalobníka ohlásil prednostný nárok. Ba Ignác V. podľa svojej výpovedi hlásil aj u prednostu berného úradu skoršie záložné právo žalobníka. Po porovnaní týchto výpovedí treba zistiť, že žalobník sa snažil skutočne uplatniť svoje údajné prednostné právo už aj pred vykonaním dražby. Žalobu, vznesenú na základe § 370 zák. o priamych daniach nemožno teda na tomto podklade odmietnuť. Avšak na základe tohoto ustanovenia nie je prípustné žalovať o složené dražobného výťažku do súdneho depozitu (Úr. sb. č. 2456), námietka proti tomuto žalobnému petitu je teda preca odôvodnená. Okrem toho však žaloba smeruje aj na určenie prednostného práva, teda obsahuje aj petit, ktorý sa dá subsumovať pod pojem uplatnenia prednostného práva v smysle § 370 zák. o priamych daniach, tento petit teda nemožno odmietnuť pre neprípustnosť poradu práva; otázka, či je tu prípustná žaloba určovacia, patrí totiž už na meritum a pri negatívnom riešení môže mať v zápätí len zamietnutie žaloby, nie však zastavenie sporu.

N a j v y š š í s ú d obnovil usnesenie súdu prvej stolice.

D ť o v o d y:

K vývodom rekurzu treba predovšetkým podotknúť, že excindačná žaloba podľa § 357 zák. č. 76/1927 Sb. z. a n. a žaloba o prednostné uspokojenie z výťažku zabavených vecí podľa § 370 cit. zák. sú žaloby právne úplne odlišné nie len čo do procesnoprávnej úpravy, ale hlavne čo do predmetu a účelu (viď rozh. Úr. sb. 1253, 1628), a nemožno preto ustanovenia o žalobe excindačnej použiť pre žalobu podľa § 370 cit. zák., ktorú žalobník v súdenom prípade podáva.

Ničmenej nemožno rekurzu odopreť úspechu.

Treba si predovšetkým ujasniť pomer ustanovenia § 370 zák. č. 76/1927 Sb. z. a n. k ustanoveniam § 382 cit. zák., ktorý pomer Najvyšší súd už v svojom rozhodnutí Sb. n. s. 14082 vyložil. § 370 predpokladá, že i d e l e n o z a b a v e n i e h n u t e l n o s t í a že k i c h e x e k u č n é m u p r e d a j u d o s i a l ' n e d o š l o, a u s t a n o v u j e, že t r e t i a o s o b a m ô ž e s a d o m á h a ť; a b y b o l a z v ý ť a ž k u p r o d a j a v p r e d n o s t n o m p o r a d í u s p o k o j e n á. A j o d s t. 4 c i t. § p r e d p o k l a d á, že n á r o k b o l u p l a t n e n ý p r e d p r e d a j o m v e c í a r i e š i l e n p r í p a d, k e d ' p r e d a j s a s t a l v m e d z i d o b í o d u p l a t n e n i a n á r o k u d o r o z h o d n u t i a o ž a l o b e p o d ľ a 3. o d s t. c i t. §. Z t o h o s a p o d á v a, že p r e d p o k l a d o m ž a l o b y p o d ľ a o d s t. 3. j e 1. že ž a l o b n í k p o z a b a v e n í v e c í, a l e p r e d j e j p r e d a j o m ž i a d a l u e x e k u č n é h o ú r a d u, a b y b o l z v ý ť a ž k u u s p o k o j e n ý a 2. že e x e k u č n ý ú r a d j e h o n á r o k n e u z n a l.

Akonáhle však bola zabavená vec pred uplatnením nároku predaná, môže prísť k platnosti len ustanovenie § 382 cit. zák., totiž predpisy o použití výťažku predaja. V tomto prípade však zákon nedáva účastníkovi práva žaloby u súdu.

Je preto pre riešenie súdeného prípadu rozhodujúcim, či sú u žalobníka splnené predpoklady požadované § 370, alebo nie.

Rekurzný súd riešil túto otázku kladne, dovodivši, že t. zv. »intervencia« právneho zástupcu žalobníka u prednostu berného úradu a vyjádrenia Maxa S. pred dražbou sú žiadosťou podľa odst. 1 § 370 cit. zák.

S týmto stanoviskom nemožno súhlasiť.

Čo sa dotýka t. zv. »intervencie«, pravdu má sťažovateľka, že žiadosť podľa § 370 musí vykazovať určité formálne náležitosti, totiž musí byť podaná buď v písomnej forme alebo byť zachytená v úradnej zápisnici. To sa — ako je nesporné — nestalo. Nič neprekázalo právnomu zástupcovi, aby buď pri »intervencii« alebo ihneď po nej podal písomnú žiadosť, keď vedel, že dražba je už stanovená a mal ešte čas pred dražbou písomnú žiadosť podať.

Vyjádrenie Maxa S. pred dražbou nemôže žalobníkovi nič prospeť, nakoľko S. nepreukázal také zmocnenie, aby jeho vyjádrenia mohli slúžiť k prospechu žalobníka.

Z toho, čo bolo rečené, vyplýva, že u žalobníka nie sú dané predpoklady žaloby podľa § 370 cit. zák.; prichádza preto k platnosti len § 382 cit. zák., v ktorom prípade však žaloba nie je prípustná.

Je tedy daná sporu prekážajúca okolnosť podľa § 180 č. 1 Osp., ktorá má za následok zastavenie sporu, ako správne učinil súd prvej stolice.

Bolo preto treba obnoviť usnesenie súdu prvej stolice.

Čís. 16348.

Zákaz zaťažiť pridelovú nehnuteľnosť bez súhlasu štátneho pozemkového úradu (ministerstva zemedelstva) nevzťahuje sa na exekučné zaťaženie pre dane a verejné dávky.*)

(Rozh. z 8. septembra 1937, R IV 319/37.)

Berný úrad v S. žiadal na základe výkazu daňových nedoplatkov o vklad exekučného záložného práva na nehnuteľnosť Anny B.

Súd I. stolice vklad exekučného záložného práva povolil. Rekurzný súd rekurz, ktorý proti tomuto usneseniu podala Štátna obvodová úradovňa pre pozemkovú reformu v K. na tom základe, že ide o nehnuteľnosť pridelenú pri prevádzaní pozemkovej reformy, ktorá bez súhlasu štátneho pozemkového úradu (ministerstva zemedelstva) nemohla byť platne zaťažená, zamietol. D o v ô d y: Zákaz scudzenia

*) Porov.: Sb. n. s. č. 9883, 11082.